

WPDetails

#15

THEMA: *Strand*

MET JE BLOTE VOETEN OP HET STRAND

Interview **SOFTRONIC: SUCCES
SAMENWERKEN OP AFSTAND**

**GARNALEN KRUIEN IS TIJDLOZE
TRADITIE VOOR **AMELANDERS****

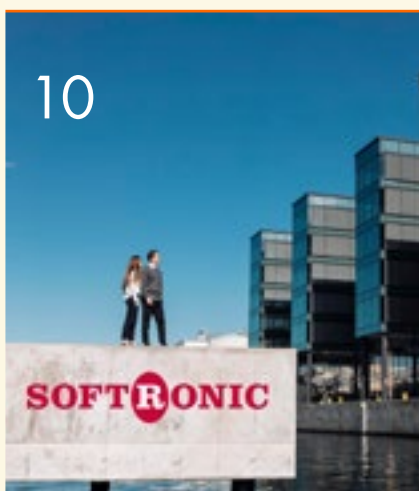
WPDdetails

Jaargang 6 - #15
Augustus 2021

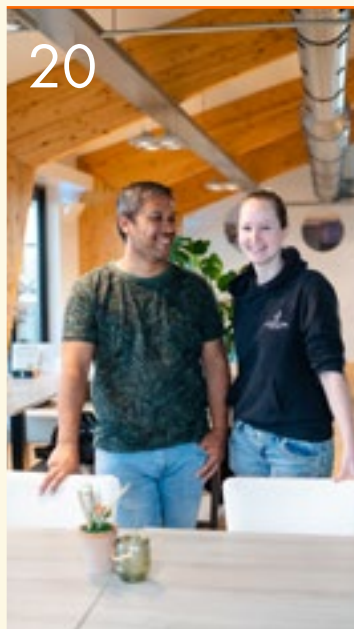
12

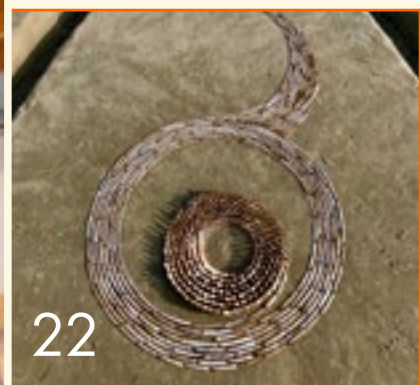
10

20

22

5 Voorwoord directie

6 Inleiding thema Strand

Met je blote voeten op het strand

7 Gastcolumn

Leo Pieter Stoel

8 Oertocht

10 Samenwerking

Softronic

12 Testvaart

Tim IJnsen

14 "Een tractor trekt geen publiek, paarden wel"

16 Facts & figures

Badgasten

17 Het lekkerste van...

Hollandse garnalen en langoustines op 'Wadden nasi'

18 Eilander historie

Ontspan de boog op Schiermonnikoog

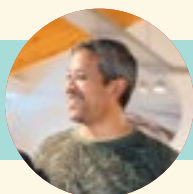
20 Ondernemer in beeld

Strandpaviljoen Ballum Ameland

22 Kunst van het strand

Rob van Niekerk

23 Actualiteiten

'We hebben de mooiste werkplek'

Eele Jan Bergsma, Strandpaviljoen Ballum Ameland

'Emissievrij is de toekomst'

Gerbrand Schutten, directeur Aqualiner Antwerpen

34

28

38

44

25 Column

Ger van Langen

28 Collega rederij

DeWaterbus Antwerpen

32 MadNes maakt peuken bewaren de moeite waard

34 Garnalen kruien is tijdloze traditie voor Amelanders

36 Evenementen en sponsoring

Beachrugby Ameland

38 Ondernemer in beeld

Reactief buitensport en kitesurfen Schiermonnikoog

40 Wandelen van de eilanden

41 Strandactiviteiten

42 Aangespoelde snuisterijen brengen juttersbloed boven

44 KNRM lifeguards

45 Groene Strand

46 Nieuws uit de Groep

50 Veerbootcafé + agenda

51 Volgende editie + colofon

52 Vaste reiziger in beeld

Zahra Kroes

'Vanaf mijn jonge jaren ben ik op het strand aan het jutten'

Richard De Jong, sneldienst WPD

'Het mooiste is dat mijn kunst wegspoelt'

Rob van Niekerk, kunstenaar

Op Ameland is
heel veel te zien
en te ontdekken!

*Geïnteresseerd in de historie van Ameland?
Of in de natuur? Of Ameland eens anders bekijken?
Bezoek de Amelandse musea, de molens, de vuurtoren.
Of ontdek Ameland eens vanuit de lucht!*

vвамeland.nl

BESTE LEZER,

Dé grote aantrekkingskracht van de Waddeneilanden is toch wel het strand. Natuurlijk zijn rust en ruimte trekkers. Evenals de mooie dorpjes, de cultuur en de reis ernaartoe, maar toch, toch manifesteert die rust en ruimte zich het beste op het strand. Het strand waar een ieder iets vindt: of het nou de weidsheid is, het geluid van de zee, de verheid of datgeen wat achter de horizon ligt. Voor ieder wat wils.

De afgelopen periode is wel duidelijk geworden dat het strand een helende rol kan spelen. Een verademing bij alle beperkingen door de maatregelen die genomen zijn om de verspreiding van het Covid-19 virus tegen te gaan. De rode draad van deze editie van WPDdetails is het strand. Het strand van verschillende kanten bekeken. Het strand dat inspireert en verantwoordelijkheid vraagt van ons.

WPDdetails als spreekbuis voor medewerkers, eilanders, relaties en belanghebbenden en nu dus ook de strandliefhebbers, waarbij variëteit én terugkerende artikelen elkaar afwisselen; eilanders ondernemers aan het woord, stellingen besproken vanuit verschillende hoeken en reizigers hun ervaring delen. Scherp op de details; WPD details.

Het Waddengebied heeft de mooiste stranden van Europa. Op Schiermonnikoog met een schier eindeloze breedte, op Ameland een prachtige overgang van zee naar duin. Het strand inspireert. We hopen dat deze uitgave van WPDdetails u inspireert. Een inspiratie die gesprekken en discussies op gang brengt. De inhoud mag reacties oproepen. Reacties met een mail aan de redactie. De redactie ziet ze graag tegemoet.

Ik wens u veel leesplezier.

Met vriendelijke groet,

Ger van Langen

Directeur Wagenborg Passagiersdiensten

MET JE BLOTE VOETEN OP HET STRAND

Zeg je eiland, dan zeg je al snel strand. Zodra je daar bent, krijg je een heerlijk ontspannen gevoel, een gevoel van vrijheid. Daarom is 'strand' het thema van dit nummer.

Op het strand gebeurt veel. Dat valt in deze editie van WPDetails volop te lezen. Burgemeester van Ameland Leo Pieter Stoel bijt het spits af met een column over de lifeguards op Ameland, waarna een breed scala van onderwerpen de revue passeert.

Bijvoorbeeld over de paardenreddingboot. Een Amelandse traditie die betrokkenen met volle overgave dragen. Ze zijn momenteel volop bezig met hoe ze dit stukje erfgoed toekomstbestendig kunnen maken. Ook het garnalen kruien, een andere traditie van het eiland, komt in dit nummer aan bod.

We gaan terug in de tijd. Zo'n 100 jaar geleden werd Schiermonnikoog als volgt aangeprezen: *"Het zeestrand is dienstig voor de gezondheid en maakt je 'n ander, beter mensch."* En over historie gesproken: we leggen ook uit hoe het kan dat eilanden langzaam wandelen – waardoor vroeger dorpen verloren zijn gegaan.

Natuurlijk mag een verhaal over strandjutters niet ontbreken. Daarom laten we enkele fervente jutters die ook verbonden zijn met Wagenborg Passagiersdiensten aan het woord.

Dit alles en nog veel meer is te lezen in deze editie van WPDetails. Onze tip: ga naar het strand, strijk neer op een strandlaken en geniet van alle verhalen met je blote voeten in het zand.

Lifeguards op het strand van Ameland

Vanmorgen ben ik bij de Lifeguards van de KNRM op Ameland langs geweest. Op elk van de 4 posten zitten jonge mensen opgeleid en getraind door de KNRM om onze stranden te bewaken.

Een rustig idee dat zij in kunnen grijpen. Bij twee locaties was sprake van muiën, plaatsen waar de stroming richting zee is, een sterke stroming waar je niet tegenin kan zwemmen. Levensgevaarlijk. In de afgelopen weken moest er diverse keren hulpverleend worden door de lifeguards.

Het is verbazingwekkend en onthutsend om met de lifeguards te spreken over wat ze meemaken. Kinderen die in zee spelen, waarbij de ouders in geen velden of wegen te bekennen zijn. Als de ouders dan eindelijk gevonden zijn, krijgen de lifeguards de reactie van "Ach.. de kinderen hebben toch hun zwemb diploma's en jullie zijn er toch". Alsof het een zwembad is, waarin de kinderen badderen. Mensen die niet zijn opgegroeid met de zee hebben vaak geen idee van de kracht van de natuur.

Bijzonder hinderlijk is de overlast die de lifeguards 's nachts ervaren. Zij worden regelmatig geweekt door groepen jongeren die naast of op de strandopgang een feestje bouwen. Als vervolgens je spullen ook nog kapot worden gemaakt dan is dat stuitend. Ondanks de weinige nachtrust staan ze de dag erna toch weer klaar om mensen uit de zee te redden!

Wat mij betreft veel waardering voor deze jonge mensen die er alles aan doen om onze veiligheid op het strand te bewaken. Ook grote complimenten voor de KNRM; een organisatie die niet gesubsidieerd wordt en afhankelijk is van donaties. Dat ze hard nodig zijn, blijkt elke dag opnieuw.

Respect!

Leo Pieter Stoel
Burgemeester Ameland

Oertocht

De veerdienst is cruciaal voor de leefbaarheid op het eiland

Elke dag varen over het Wad de veerboten van Ameland en Schiermonnikoog naar de eilanden en weer terug. We gaan op zoek naar de verhalen op en achter de veerboot. De hele dag is het een gaan en komen van mensen met iedere minuut een ontmoeting of afscheid. De unieke verhalen die erachter schuilgaan, komen hier aan bod.

ALS U DENKT "DE OERTOCHT" DAT KOMT ME BEKEND VOOR, DAT KLOPT. DE 32 AFLEVERINGEN VAN DE BIJZONDER SUCCESVOLLE TELEVISIESERIE "DE OERTOCHT" WAREN IN 2017 EN 2019 TE BEKIJKEN VIA OMROP FRYSLÂN. DE FLIMMAKER VAN DE SERIE HERMAN ZEILSTRA GAAT NU MET ZIJN CAMERA IN DE HAND OP PAD VOOR WPDDETAILS. DE BELEVENISSEN VAN HERMAN ZIJN NAAST DEZE RUBRIEK OOK ONLINE TE VOLGEN.

Pieter Witte en Anne Tijhuis uit Huizen willen trouwen:

TROUWEN

Pieter en Anne zijn op weg naar een feestje. Vrienden zijn 12,5 jaar getrouwd en gaan dat vieren in hun tweede huisje op Schiermonnikoog. "We maken er een beetje een minivakantie van," aldus Pieter. Met de hond gaan ze zeker naar het strand. De hond vindt het strand leuker dan Pieter zelf. Hij is meer van de meren en zeilen. Anne die met Pieter meereist, is vooral van de strandtenten en boekjes. Wandelen is natuurlijk ook altijd fijn.

Pieter en Anne zijn zelf nog niet getrouwd, maar dat is wel de bedoeling. "We zouden dit jaar trouwen, maar dat gaan we volgend jaar doen". Vanwege COVID-19 hebben ze het een jaartje uitgesteld. *Het is even wachten totdat iedereen gevaccineerd is en dan willen we een huwelijk binnen 1.5 meter,*" zegt Anne.

Het huwelijksaanzoek was bijzonder. Anne zou wat gaan drinken met vriendinnen voor haar verjaardag en toen stond Pieter daar met dochterlief. Anne: "Ik zei tegen mijn vriendinnen: hij gaat het echt doen!" Pieter gaf haar de trouwring van zijn overleden vader en ging daarna op zijn knieën. Heel symbolisch.

Familie Groninger-Mulman naar het strand:

GRONINGER SNORKEL

De Familie Groninger-Mulman gaat fietsen op het eiland en naar het strand om te zwemmen in zee. Althans dochter Daan heeft al een hele week gesnorkeld in het zwembad en is nu klaar om de snorkel in zee te proberen. Jongste dochter Saar denkt dat ze niet in de zee gaat, die wil liever in het zwembad. Waarop haar moeder aanvult: "Saar is eigenlijk een beetje bang voor vissen in de zee. Misschien gaan we op Schiermonnikoog de Berkenplas ook nog wel even opzoeken." Zusje Daan buldert, "Saar denkt dat ze in de zee in haar been gebeten gaat worden door zo'n hele grote vis." Ze strekt haar armen tot meer dan een meter. Er zitten ook kwallen in de zee, maar daar hebben ze een zelfje voor.

Succesvol samenwerken op *afstand*

SOFTRONIC

In het afgelopen jaar is de website wpd.nl herontwikkeld door de Zweedse website-ontwikkelaar Softronic. Voor de klant nauwelijks merkbaar, maar voor WPD een ingrijpende wijziging. Met de overname van de website hoopt WPD een grote stap gezet te hebben naar verdere modernisering en uitbreiding van wpd.nl. WPDetails sprak met Benjamin Özmen (Softronic) en Egbert Krottje (WPD).

Hoe raakt een bedrijf uit Stockholm betrokken bij een veerdienst in Nederland?

"Ons succesverhaal is in 2010 begonnen bij een andere veerdienst, Destination Gotland. Zij hadden een website waar je alleen tickets kon boeken en nieuwe reserveringen kon maken, maar waarbij de klant niet kon wijzigen of annuleren. Softronic is toen gevraagd hiernaar te kijken, en wij zagen genoeg mogelijkheden om een nieuwe website te bouwen. Destination Gotland werkt net als WPD met het boekings- en ticketingsysteem BOOKIT van Hogia Ferry Systems," aldus Benjamin Özmen, "Als partner van Destination Gotland kwamen we via de jaarlijkse gebruikersconferentie van Hogia ook in contact met andere veerdiensten. Zo zijn we ook in contact gekomen met Wagenborg."

"We kennen elkaar al jaren," vult Egbert Krottje aan, "De eerste kennismaking met WPD dateert al van 2013. We kwamen elkaar ieder jaar in september tegen bij de gebruikersconferentie van Hogia. In september 2019 hebben we de eerste gesprekken gevoerd over een mogelijke samenwerking."

Hoe belangrijk is de samenwerking met WPD?

"Wij zijn zeer vereerd dat we afgelopen winter de opdracht gekregen. Samenwerking is erg belangrijk voor ons. Onze klanten zijn eigenlijk onze kinderen," aldus Benjamin Özmen, "Het past niet in onze filosofie om de klant aan zijn of haar lot over te laten zodra de site gereed is. We hopen dat de samenwerking met WPD op zijn minst voor 10 jaar is en liefst nog veel langer!"

Op 12 juli is de website "verhuisd" van het oude platform van de vorige leverancier naar jullie. Hoe hebben jullie het project ervaren?

Benjamin Özmen: "De opdracht was om de website dezelfde 'look and feel' te geven als de bestaande site. Doordat WPD van leverancier veranderde, moest er aan de voorzijde van de website voor de bezoeker niets veranderen en was het vooral een project dat aan de "achterkant" plaatsvond. Hoewel de website er voor de klant dus nog steeds hetzelfde uit ziet, is de programmacode helemaal opnieuw geschreven. Als de opdrachtgever een compleet nieuwe site wil, schrijven we de processen eerst helemaal uit. Daar was door de overname van de website nu geen tijd voor. Het risico was dus aanwezig dat we zaken over het hoofd zouden zien."

Egbert Krottje: "Vanwege de corona pandemie kon het team van Softronic niet op bezoek komen bij Wagenborg. Normaal gesproken doen ze dat wel bij de start van zo'n project. Alle besprekingen zijn via Teams gehouden. Door de reeds opgebouwde ervaring bij andere veerdiensten en hun kennis van ons boekingsstelsel waren ze in staat om zonder hier geweest te zijn de website goed werkend op te leveren. De ontwikkelaars van Softronic hebben een geweldige prestatie geleverd, ook omdat de site midden in het hoogseizoen in gebruik genomen is."

Wat zijn de plannen voor de komende tijd?

"In het najaar zal het ook mogelijk zijn om een parkeerticket voor het parkeren in Holwerd via de website aan te schaffen. Ook wordt het mogelijk om een bestaande reservering online te wijzigen of te annuleren. En voor de langere termijn hopen we samen met Wagenborg op nieuwe ontwikkelingen in te spelen."

Website Wagenborg Passagiersdiensten:
www.wpd.nl

Website Softronic: www.softronic.se

Testvaart
**Tim
Ijnsen**

Een keer een dagdeel meelopen met iemand van WPD. Van de stuurhut tot de machinekamer. Een unieke mogelijkheid om kennis te maken met de veerdienst en het werk achter de schermen. In deze rubriek neemt telkens een eilander een kijkje bij WPD om ons bedrijf beter te leren kennen. In deze 2e editie Tim IJnsen (21), die zijn vaarstudie heeft afgerond aan de Maritieme Academie Holland en al als stuurman de wijde wereld in gaat.

Tim IJnsen (21) loopt vandaag een dienst mee met kapitein Sicco de Vries. Toen Tim 16 was, begon hij in Harlingen op de Zeevaartschool aan de maritieme opleiding voor stuurman. Tijdens deze studie heeft hij een half jaar stage gevaren op de Baltic onder Wagenborgvlag, zo kent hij het bedrijf al een beetje. Zijn 2^e stage was bij Jumbo Shipping. Daar is hij blijven hangen, tegenwoordig vervoert hij daar als stuurman zware lading over de hele wereld.

Tim vroeg zich als echte Amelandster, ondanks zijn ervaring op zee, toch nog altijd af hoe het zou zijn om op de veerboot te varen, die hij al zijn hele leven kent als passagier.

Kapitein Sicco de Vries legt uit hoe het schip werkt, zodat Tim het even later zelf kan proberen. *"Dan druk je op select en dan heb jij hem,"* zegt Sicco. Tim heeft nu de besturing van het schip overgenomen en luistert aandachtig naar de uitleg over de stroming in de vaargeul. *"We hebben namelijk nu voor deloed, dus er staat extra stroming die het schip nog meer in de kant wil drukken dan normaal. De truc is dan om zo kort mogelijk om de ton heen te sturen,"* vertelt Sicco. Tim snapt de uitleg en stuurt het schip behendig langs een groot baggerschip dat net bezig is een ondiepte weg te zuigen.

Dagenlang dezelfde koers

Tim geeft toe dat hij op open zee lang zo vaak niet met de hand het schip bestuurt. Op zee is hij gewend om soms dagenlang op de automaat een bepaalde koers te varen. *"Dat zal wel!"* zegt Sicco. *"Wist je wel dat wij 53 koerswijzigingen hebben op één overtocht?"* Zo kunnen de schippers op de veerboot in het kaartstelsel aanpassingen invoeren als ze erachter komen dat ze een ondiepte in de kant tegenkomen. Deze worden dan ook in het andere schip aangepast, zodat ze dat weten als ze elkaar tegenkomen. Als de schepen de route van 53 punten in de geul aanhouden, hebben ze de ideale lijn te pakken waar het meeste water in de geul staat.

Tim gaat als stuurman binnenkort weer naar Noorwegen varen. Hij vond het meelopen heel erg interessant en geweldig om aan te voelen hoe het schip manoeuvreert. Voorlopig kiest hij voor het avontuur om de wijde wereld in te gaan. Mocht hij in de toekomst wat minder vaak van huis willen zijn en blijven varen dan wordt Wagenborg Passagiersdiensten mogelijk een interessant alternatief.

Scan met de telefoon de QR-code om het verhaal van de "Testvaart" van Tim IJnsen terug te zien.

“EEN TRACTOR TREKT GEEN PUBLIEK, PAARDEN WEL”

DE PAARDENREDDINGBOOT ZAL NOG
VELE JAREN WORDEN VOORTGETROKKEN
DOOR DRAVENDE PAARDEN, MAAR
DAT GAAT NIET VANZELF. STICHTING
PAARDENREDDINGBOOT AMELAND
IS VOLOP IN DE WEER MET EEN
BELEIDSPAN OM DE AMELANDER
PAARDENREDDINGBOOT MEER
TOEKOMSTBESTENDIG TE MAKEN. VOORAL
DE PAARDEN ZIJN EEN AANDACHTSPUNT.

Jan de Vries, voorzitter Stichting Paardenreddingboot Ameland, vrijwilliger Simon Visser (tevens kapitein bij WPD) en William Beijaard (directeur Stichting Amelander Musea) zitten op het terras van Maritiem Centrum Abraham Fock. Geopend in 1989, het jaar waarin de paardenreddingsboot onder de vleugels kwam van de toen opgerichte stichting. Het doel van de stichting is laten zien hoe in vervlogen tijden mensen uit zee werden gered. Een Amelander traditie die tot de dag van vandaag wordt gekoesterd, tot grote waardering van eilanders en toeristen.

Meer Bovenlanders

Juist daarom denkt de stichting momenteel volop na over hoe ze deze traditie meer toekomstbestendig kan maken. Een belangrijk aandachtspunt hierbij vormen de paarden. Die zijn niet de jongste meer en opvolgers lijken er vooralsnog onvoldoende te zijn. Simon: *"Er worden veel paarden gefokt op dit eiland, maar geen Bovenlanders. Dat zijn werkpaarden met een stevige borst. Die heb je nodig."*

De stichting wil het liefst een beroep doen op de paardenhouders van het eiland. Ze hoopt dat die in de toekomst Bovenlanders in hun stal willen opnemen als voerman. *"Eventueel kunnen we de paarden hier ook stallen"*, zegt Jan, en hij knikt naar een bijgebouw: een stal met twaalf boxen. Mochten Amelander paardenhouders niet een oplossing kunnen bieden, dan hoopt de stichting een financieel beroep te kunnen doen op onder meer instanties en overheden. Met financiële steun zou ze dan zelf een aantal paarden kunnen kopen. *"Maar dat is de uiterste oplossing."*

'Tractor trekt niet'

Dat de stichting hierover strategieën opstelt, wil overigens niet zeggen dat er momenteel een tekort is aan paarden. Of aan voerlieden. *"We redden het de komende tien jaar nog wel"*, zegt Jan. *"Maar we moeten ook over die periode heen kijken."* Volgens Simon is het belangrijk dat voldoende paarden beschikbaar blijven in de toekomst. *"We hebben wel eens een demonstratie gegeven met behulp van een tractor. Toen stonden er twaalf man op het strand. Een tractor trekt geen publiek, paarden wel."*

Er zijn veel mensen die de traditie helpen voortbestaan. Allereerst de bemanning van de boot, de walploeg en de voermannen. Daarnaast een forse groep vrijwilligers. Voldoende handen, zegt William, maar hier kan ook verandering in komen. *"Mensen hebben het steeds drukker, weinig mensen kunnen naast hun werk en gezin nog vrijwilligerswerk doen. We onderzoeken hoe we in de toekomst een vrijwilligersvergoeding kunnen verstrekken."*

Gedreven eilanders

De stichting wil ervoor zorgen dat zowel de reddingsboot uit 1936 als het onderstuk een monumentale status krijgen. *"Die aanvraag dienen we op kort termijn in. Ik denk dat het gaat lukken."* Op die manier komt een nieuwe geldstroom op gang, die besteed kan worden aan het onderhoud én de vrijwilligers. Daarnaast kunnen die middelen ingezet worden in het actueel houden van het museum.

Dus genoeg aandachtspunten. De heren zijn ervan overtuigd dat alles gaat lukken en de paardenreddingboot nog vele jaren blijft bestaan. Jan: *"Er zullen altijd eilanders zijn die daarvoor willen zorgen."* Ook Simon en William hebben er vertrouwen in. William: *"Als je ziet hoe iedereen in Hollum samenwerkt voor de paardenreddingboot; dat vind ik prachtig om te zien."*

Van links naar rechts: Simon Visser, Jan de Vries en William Beijaard

Badgasten

'Een persoon die baadt of zwemt of die elk moment kan gaan baden of zwemmen'. Een omschrijving van het begrip badgasten die passend is bij de toeristische ontwikkeling op de eilanden.

We zetten een aantal wetenswaardigheden op een rijtje.

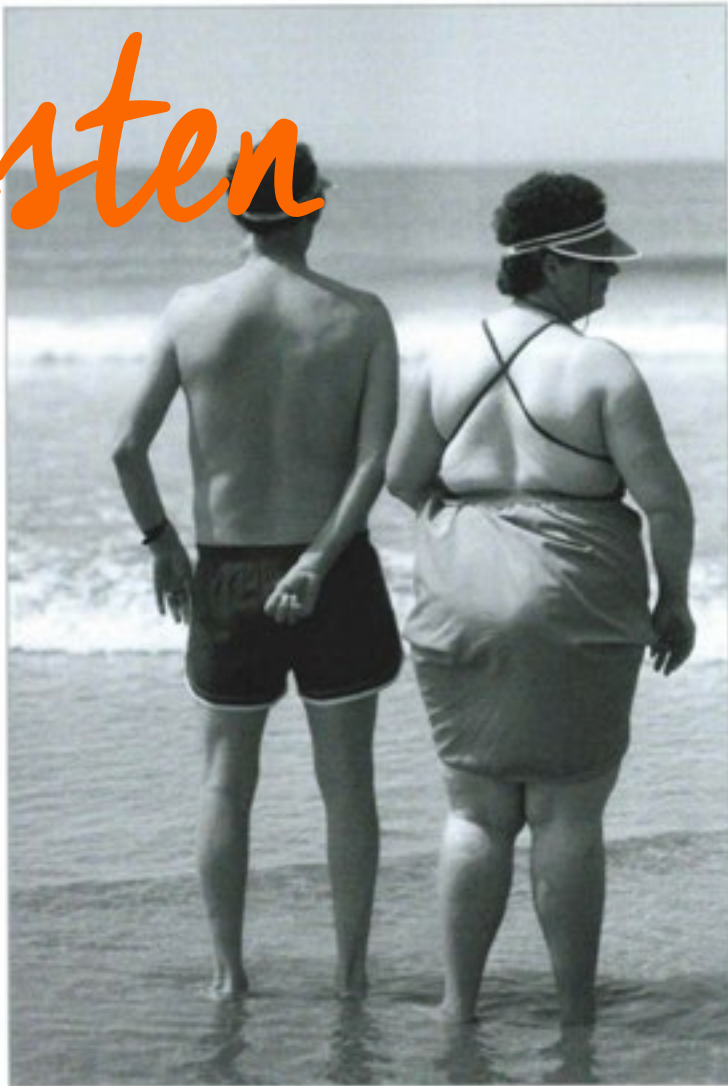

Foto VVV Schiermonnikoog

- Zwemmen in zee werd in de 18^e eeuw door gegoede burgers als een onzedelijk volksvermaak beschouwd.
- Het eerste badhotel werd in 1797 gebouwd op het Duitse eiland Norderney.
- Geleidelijk kwam vanuit Duitsland een andere badcultuur overwaaien. Kuren, het genezen van lichaam en geest, dat was de gedachte.
- Het eerste badhuis in het Nederlandse Waddengebied werd in 1852 op Ameland geopend. Op Schiermonnikoog werd in 1866 een badcommissie opgericht, waarna ook daar de badcultuur op gang begon te komen.
- In de "Algemeen regelen en wenken voor Badgasten" van badarts Van Boven uit 1887

lezen we dat het zich onderdompelen in zee een heftige ervaring is. Voordat iemand het water in ging, moest die persoon eerst een paar dagen aan het strand vertoeft hebben en volledig uitgerust zijn van de reis.

- In 1919 koopt Wagenborg een Badhotel op Schiermonnikoog van Graaf Van Bernsdorf, de toenmalige eigenaar van Schiermonnikoog. Kort daarop stonden de strandstoelen en badhokjes op het strand en ook werd er een badmeester benoemd.
- Vrolijk spetteren in het water was tot ver in de 20e eeuw nog niet aan de orde.
- De badkleding had in die tijd 'meer om het lijf' dan nu. De heren droegen een soort badkostuum, met lange pijpen tot aan de

knieën en mouwen tot de ellebogen, aan de voorkant afgesloten door een lange rij knoopjes. De dames droegen een lange broek met een kort jack, dat om het middel met een ceintuur werd dichtgebonden.

- Alle eilanders hadden baat bij de komst van de badgasten. In 1920 verdiende het grootste deel van de bevolking van het eiland nog haar geld met zeevaart en nijverheid. Ook was er armoede en werkloosheid.
- Nu is 70% van de bedrijvigheid op de eilanden direct of indirect afhankelijk van het toerisme.
- En bezoeken elk jaar tussen de een en twee miljoen mensen het waddengebied.

Hollandse garnalen en langoustines op 'Wadden nasi'

Ingrediënten voor 4 personen:

Hollandse garnalen - 200 gram
 Langoustinestaartjes* - 20 stuks
 Bosuitjes - 2 stuks
 1 venkel (in dunne reepjes gesneden)
 Koriander (fijnggehakt)
 Lavas (fijnggehakt)
 4 padrón pepers (heel)
 1 groene jalapeño peper (fijngesneden)
 Zeegroenten: lamsoren, zee kraal, schorrenkruid en zoutmelde**
 (ongeveer 30 gram per soort)
 1 teentje knoflook (fijnggehakt)
 Zwarte peper
 Zonnebloemolie
 Klont boter
 Sojasaus voor seafood van Lee kum kee
 Limoenmayonaise
 3 kleuren rijst – rode, zwarte en basmati van elk soort 60 gram ongekokt

Bereidingswijze:

Rijst koken (de rode en zwarte ongeveer 20 minuten). Scheut olie en de boter in de wok. Alle groente en kruiden heel kort roerbakken en vervolgens de rijst soorten toevoegen. Afblussen met de seafood sojasaus.

Ondertussen de langoustinestaartjes heel kort en rustig in boter garen met een snuf zout.

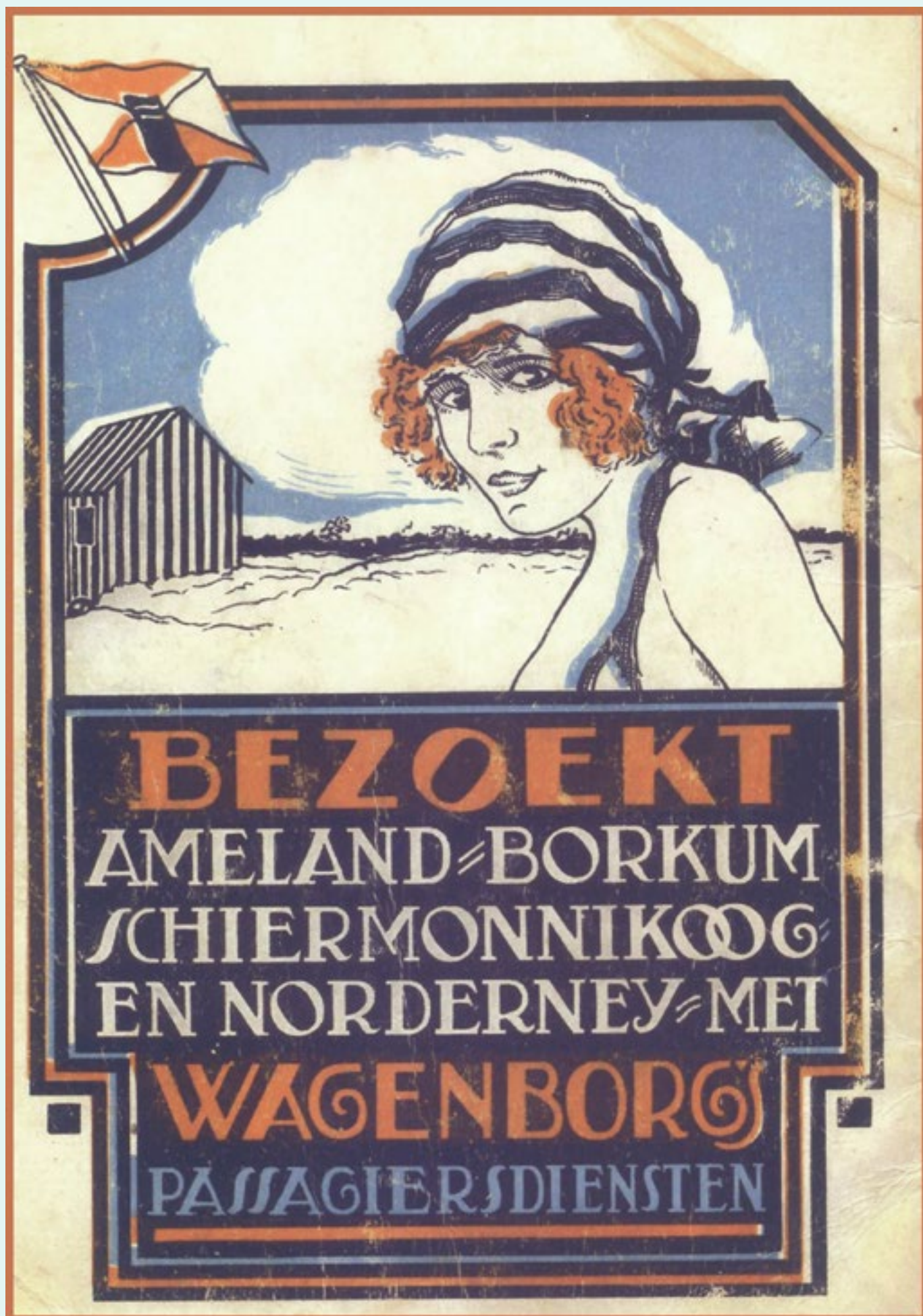
Bordje opmaken en garneren met Hollandse garnalen en limoenmayonaise.

Dit recept is van hotel, wijnbar & bistro De4dames www.de4dames.nl

*De langoustine, in het Italiaans ook wel scampi genoemd, wordt nog wel eens verward met een gamba. De langoustine is echter een kreeft, oftewel Noorse kreeft. Hij wordt gewoon voor onze kust gevangen en is eigenlijk veel verfijnder dan een gamba.

**Zeegroenten zijn bij groothandels en soms bij de supermarkt te verkrijgen.

(foto collectie Henk Zuur)

ONTSPAN DE BOOG OP *Schiermonnikoog*

HET THEMA VAN DEZE EDITIE VAN WPDDETAILS IS: "STRAND". IN HET IN DE BEGINJAREN TWINTIG VAN DE VORIGE EEUW DOOR WAGENBORG PASSAGIERSDIENSTEN UITGEGEVEN BOEKWERKJE "KORTE BESCHRIJVING VAN AMELAND, SCHIERMONNIKOOG, BORKUM, NORDERNEY EN EMDEN" LEEST MEN DAT HET TIJD WERD DAT 'IEDERE NATUURVRIEND EN ELKEEN DIE ZIJN LICHAAMSGEZONDHEID OP HOOG PEIL WIL HOUDEN KENNIS MOET MAKEN' MET DE DRIE WADDENEILANDEN SCHIERMONNIKOOG, AMELAND EN BORKUM. ENKELE VOORAANSTAANDE PERSONEN ALS DOKTER BEEKHUIS, RUSTEND BAD-ARTS OP SCHIERMONNIKOOG EN PROFESSOR GABBE SCHELTEMA, HOOGLEERAAR VOOR KINDERZIEKTES TE GRONINGEN PREZEN EEN BEZOEK AAN.

"Ontspan de boog op Schiermonnikoog". De slogan werd decennialang door Wagenborg gebezigd. Het historiehoekje in deze editie van WPDdetails beginnen wij dan ook met Lytje Pole. Ameland volgt in het volgend nummer. Wij willen de lezers laten meelesen hoe beide eilanden een kleine eeuw geleden werden "aangeprezen". Vragen als "hoe moet men reizen om er te komen...?", "wat kost de reis...?", "hoe hoog zijn de hotel- en pensionkosten...?" worden beantwoord door ondernemer Egbert Wagenborg.

"Het zeestrand is dienstig voor de gezondheid en voor beweging welke kinderen behoeven. Zij kunnen zich zonder toezicht in de dorpen en duinen en aan het strand vermaken. Deze vrijheid is op zichzelf al veel waard. Brengt men ze naar een groote, deftige badplaats, waar dit niet mag en dat niet kan, waar zij zich als kleine heertjes en juffertjes moeten kleeden en gedragen, dan is voor hen een groot deel der voordeelen verloren. Zij moeten niet bepruteld worden als er bij het maken van eilanden en grachten een broek of jurk nat wordt en als bij het naar bed gaan een hoop zand uit de schoenen tevoorschijn komt. Als zij met een krab, een zeester, aangespoelde bamboe en allerlei andere wonderen komen aanzetten, dan moet hun niet worden gelast om die 'viezigheden' weg te werpen. Voor menig stadskind is het een heerlijkheid om op straat een boterham uit de hand te mogen eten, iets waardoor zij in Scheveningen voor halve wilden zouden worden aangezien..."

Met vakantie naar Schiermonnikoog! "Mensch, praat er niet van, want dan bekruipt me het heimwee naar dat onvergetelijk rijke, breede, harde strand, naar de tooverachtig-spiegelende Noordzee, naar de eeuwig elkaar bestormende en liefkoozende golven, naar de frissche zilte, zenuwsterkende lucht, naar de rust die je er geniet, en die je 'n ander, 'n beter mensch maakt! En inviteer me nu eens om voor veertien dagen mee naar Scheveningen te gaan? Met geen geweld! Ik heb nu eenmaal onze zee te Schiermonnikoog gezien, in haar woedende stormloop en ook in goudglanzende kalnte. Op Schiermonnikoog heb ik geen queue gemaakt voor 'n restaurant en niet gevochten voor 'n portie pret op de Pier, nee, op dit bekoorlijke, vriendelijke, intieme eiland, met zijn langen klinkerweg van Zuid naar Noord, met kleine zindelijke huisjes, kortom met z'n Drentsch karakter, op dit eiland voelt men zich als de natuurmensch, ongekunsteld, onbelemmerd, vrij en onbespied tegenover het machtige element: De Zee...!"

Prijzen voor de overtocht met de boot worden niet gemeld. Egbert Wagenborg, zakenman als hij was, ging er vanuit dat als de (dag-)toerist enthousiast voldoende was, deze tóch wel zou komen. "De veerdienst gaat tusschen Schiermonnikoog en Oostmahorn met de Rijksveerbooten Brakzand en Schiermonnikoog," gaat het boekwerkje verder. "In de Zomermaanden breiden wij den dienst uit door onze eigen groote salonboot Vooruitgang III vanaf Zoutkamp in te zetten. Deze boot bevat een groote salon, damessalon, eetsalon, buffet, WC's enz."

En dan de verblijfkosten op Schiermonnikoog van zo'n honderd jaar geleden: f 4,- tot f 5,- in hotels en f 3,- tot f 3,50 in pensions per persoon per dag. Wereldprijzen anno 2021!

Ondernemer in beeld
**“We willen dit
stapje voor stapje
opbouwen”**

Eele Jan Bergsma en zijn vriendin Geertje Folkertsma zijn sinds twee jaar eigenaar van Strandpaviljoen Ballum op Ameland. Tot hun grote geluk. "We hebben de mooiste werkplek."

Wat was voor jullie reden om dit paviljoen over te nemen?

"We hadden in Dokkum It Taarthûske. Toen kwam de mogelijkheid om Strandpaviljoen Ballum over te nemen op ons pad. We schreven ons in en werden uitgekozen om dit te gaan runnen. Daar zijn we heel blij mee. Om te beginnen hebben we altijd wel iets met het strand en de zee gehad. Maar je weet ook dat een goed strandpaviljoen op een eiland snel kan rekenen op volle stoelen. Dat geeft financiële stabiliteit en daarmee ook rust in ons hoofd."

Wat kenmerkt Strandpaviljoen Ballum?

"We proberen het strandpaviljoen een frisse, eigentijdse uitstraling te geven. Jong en oud voelt zich hier welkom. We hebben een mooie kaart en bieden voor zowel ontbijt, lunch als diner ook vegan-gerechten. We werken vooral met streekproducten, bijvoorbeeld vlees van Slagerij Smit uit Ternaard en vis van Vishandel Metz."

Wat zijn de uitdagingen in jullie werk?

"We doen het goed, maar het kan altijd beter. We zijn perfectionistisch. We kunnen bijvoorbeeld nog wat efficiënter werken. Daarnaast blijven we investeren in een uitnodigende sfeer. Dat doen we met z'n allen, met het hele team."

Wat zijn jullie plannen voor de toekomst?

"We hebben het terras voorzien van nieuw meubilair. We gaan dit nog eens uitbreiden met een paar loungebanken. Verder kunnen we momenteel een deel van het terras overkappen. In de toekomst willen we voor het hele terras overkapping. En over een aantal jaar zouden we nog wel een voorterras willen. We willen het stapje voor stapje opbouwen. We vinden het mooi dat als gasten elk jaar hier komen, ze steeds vernieuwingen zien. Zo groeien ze eigenlijk mee met dit paviljoen."

Wat is volgens jullie de waarde van de veerdienst?

"Natuurlijk dat dankzij de veerboot toeristen hier komen. Wat fijn is, is dat er voor eilandbewoners eigenlijk altijd wel een plekje is. Soms moet ik plots even naar het vasteland met de auto. Als op internet alles is volgeboekt, bel ik en mag ik als eilander op de reservelijst. Dat is fijn, want die flexibiliteit heb ik wel nodig. De klantenservice is prima."

In welk opzicht is ondernemen op het eiland anders dan op de wal?

"Hier heb je uitzicht over de zee. Als de zon onder gaat, hebben we daar prachtig uitzicht op. We zitten in een natuurgebied, elk uur is het hier wel anders. Als het mooi weer is, begin ik de dag met een kop koffie op het terras. Hoe mooi wil je het hebben? We hebben de mooiste werkplek."

Naam: Eele Jan Bergsma

Leeftijd: 43

Woonplaats: Nes

Mooiste van Ameland: "Het natuurgebied bij Strandpaviljoen Ballum. De rust die hier heerst. We zitten bij Ballum en ik heb het gevoel dat hier vooral de natuurliefhebbers naartoe komen, mensen die ook zo houden van de rust."

KRACHTWIELEN VAN ZAND EN SCHELLEN

Rob van Niekerk gaat jaarlijks liefst een paar keer naar de Waddeneilanden. Hij strijkt neer op het strand en maakt kunst met zand en schelpen. Een interview met de kunstenaar achter Kunst van het Strand.

Hij was zeventien toen hij voor het eerst naar Terschelling ging. De Boschplaat maakte grote indruk op hem. Vijftien jaar en veel eilandbezoekjes later organiseerde hij met anderen de eerste Horizontoer. "Na bijna twintig edities was ik eigenlijk alleen nog maar aan het organiseren. Ik had weinig tijd voor mezelf en liep vast."

Zijn rust vond hij op het strand, waar hij gewoon wat bezig was. Vormen maken van zand en uiteindelijk ornamenten van scheermessen. "Iemand kwam naar me toe en zei: weet je wel wat je doet? Je bent krachtwielen aan het maken!" Rob leerde dat een persoonlijk krachtwiel symbool staat voor wie je bent en dat je zieledeel erin zichtbaar wordt. "Dat past bij wat ik maak. Het is een metafoor voor het leven, van geboorte tot de dood. Mensen vragen me wel eens of ik het niet erg vind dat mijn kunst wegspoelt, maar dat is juist het mooiste."

Inmiddels gaat hij met een strandkar vol schepjes, harkjes, bezempjes en ander materiaal het strand op als hij zijn krachtwielen maakt. Hij laat de rust, de natuurgeluiden en de omgeving op zich inwerken en gaat aan de slag. Een praatje maken kan altijd, dat vindt hij juist leuk. Al gaat er voor hem niks boven de natuur op het strand.

"Heel bijzonder is het geluid van de getijden. Bij eb heerst een stilte die soms zelfs luguber is. Dan voel je opeens een heel zwak windje en weet ik: het water komt op. Dat zijn cadeautjes."

Rob van Niekerk Kunst van het strand 2019
Bekijk hier de korte reportage over het creëren van een krachtwiel op het Terschellinger Noordzee strand ter hoogte van de Boschplaat.

NIEUWE INTERNETBOLLEN

Tegenwoordig zijn we gewend om overal gebruik te kunnen maken van onze mobiele telefoon en een internetverbinding. Op schepen kan dat ingewikkelder zijn vanwege het dekkinggebied. De afgelopen weken zijn alle veerboten van Wagenborg Passagiersdiensten voorzien van een, zowel qua snelheid als betrouwbaarheid, sterk verbeterde internetverbinding. Het systeem bestaat uit een vaste straalzender op de wal en een automatisch draaiende richtzender bovenop het schip, die op basis van het GPS- en Heading-sigitaal exact weet waar de zender aan de wal staat en zich hier constant op richt. Mocht het GPS-sigitaal aan boord wegvallen, dan zoekt de zender op basis van bereik/ontvangst de walzender op en blijft het systeem functioneren om de reizigers de best mogelijke WiFi-verbinding op zee te blijven bieden.

30 JAAR STICHTING OPLEIDINGEN ZOUTE VEREN

Op 12 juli 1991 werd de Stichting Opleidingen Zoute Veren opgericht door de Waddenbootdiensten en de Provinciale Stoombootdiensten in Zeeland. Met als doel het opleidingsniveau van de bemanningen op een hoger peil te brengen en het vergroten van het veiligheidsbewustzijn. Dit geldt tot op de dag van vandaag. De gezamenlijke "Zoute Veren" streven naar een optimale balans tussen kennis en kunde om de complexe schepen van nu te besturen en veilig heen en weer te laten varen met de ruim 8 miljoen passagiers die jaarlijks gebruik maken van deze veerdiensten.

WINNAARS KLEURWEDSTRIJD

Het thema van WPDetais #14 was "Jeugd". Daar hoorde voor de jongere lezers een kleurwedstrijd met leuke prijzen bij. We hebben een hoop prachtige tekeningen mogen ontvangen! Bij alle inzendingen was overduidelijk hoeveel plezier iedereen had beleefd aan het inkleuren van de kleurplaat. De winnaars van de kleurwedstrijd hebben inmiddels bericht gehad en hun goodiebag (bestaande uit een gymtas, pet en memoryspel) ontvangen. Daarnaast zijn ze allemaal uitgenodigd om een kijkje te nemen bij de kapitein in de stuurhut.

Ontdek Schiermonnikoog!

STRAND EN VERDIEPING

Iedereen die de kans heeft gehad om van het strand te genieten, weet dat het een fantastische plek is, waar we ons kunnen verbinden met onszelf, met het geluid van de zee en de geur die het karakteriseert. Maar het strand is ook een ambivalente plek. Pas sinds de 18e eeuw is het strand een plek van schelpen verzamelen en schone lucht. Net als dat het door het dumpen van afval een plek van vervuiling is.

We doen veel met het strand en het strand doet veel met ons, maar heeft het strand een stem in wat we doen? Dit is geen originele vraag. Fransman Bruno Latour stelde hem al in 1991. Hoe kunnen de (quasi) dingen, als het strand en de schelpen, meepraten en rechten krijgen? Met alle goedbedoelde milieuwetgeving lijkt het er wel op. Bedoeld om de reinheid en puurheid te bewaken en het tegelijkertijd open te stellen voor de badgast. Maar heeft dat ook het beoogde resultaat... ?

Hoewel de zeeleeuw en de menselijke badgast van bovenaf veel op elkaar lijken, toont het strandleven een kenmerkend verschil tussen mens en dier: het dier gaat nooit met vakantie. Meer dan een homo sapiens is de mens een homo vacans. Dat lijkt een gelukkig lot: de mens, het wezen dat op vakantie kan, maar vacare betekent letterlijk 'leeg zijn'. En dus zegt het vacans minder over zijn vakantiebestemming dan over zijn lotsbestemming.

Het strand als unieke en inspirerende plek waar niet alleen auteurs en filosofen geïnspireerd worden, maar álle bezoekers. Coen Simon heeft er een prachtig boekje over geschreven: 'Met Kant aan het strand'. Het strand als plek voor denken en leegheid. De Waddeneilanden hebben de mooiste stranden van Europa. Niet in de laatste plaats omdat er nog steeds ruimte is, óók in het hoogseizoen. De leegte van de Waddenstranden geeft ruimte voor verdieping en ware rust.

**Het breken van een golf
kan de hele zee niet
verklaren.**

Vladimir Nabokov

MET DEWATERBUS STRESSVRIJ IN EN ROND *Antwerpen*

DEWATERBUS IN ANTWERPEN IS EEN SUCCESVERHAAL. EEN SNELLE VORM VAN OPENBAAR VERVOER OVER WATER DIE WE AL JAREN KENNEN IN DE REGIO ROTTERDAM EN TUSSEN DE DRECHTSTEDEN. SINDS DE ZOMER VAN 2017 KENT ANTWERPEN OOK EEN FAST FERRY. DIRECT VANAF DE START WERD ER DOOR FORENZEN, DAGJESMENSEN EN TOERISTEN VOLOP GEBRUIK GEMAAKT VAN DE VEERDIENST. HET IS DAN OOK EEN GEWELDIG ALTERNATIEF GEZIEN DE DAGELIJKSE FILES OP DE WEGEN IN EN ROND ANTWERPEN. DE PIONIERSFASE IS VERLATEN, INMIDDELS ZIJN ER 12 WATERBussen IN DE VAART, WORDEN ER 2 LIJNEN GEVAREN EN IS ER ELKE 30 MINUTEN EEN AFVAART.

Succesvol vervoersalternatief

Antwerpen is voor automobilisten een verschrikking. Volgens sommigen is er geen andere stad in Europa waar de bereikbaarheid zo'n probleem is. En dat wordt de komende jaren alleen maar erger met de werkzaamheden aan de Oosterweelverbinding. Veel reizigers in de regio hebben genoeg van de dagelijkse files en stappen over op andere vervoermiddelen. Naast de fiets is vervoer over water de grote winnaar.

"We bestaan nog maar 4 jaar, maar zijn niet meer weg te denken uit Antwerpen als het gaat over mobiliteit. Jaarlijks maken zo'n 1 miljoen passagiers gebruik van de veerdienst," zegt Gerbrand Schutten, directeur van Aqualiner, de exploitant van de snelle 'waterbussen'. De belangrijkste groep zijn de forenzen naar het havengebied. *"Voordat wij wakker worden, hebben wij elke werkdag al honderden werknemers vervoerd naar de havens."* DeWaterbus is inmiddels in Antwerpen zo populair dat er op de kade steeds langere rijen staan om met één en dezelfde vaart mee te kunnen. *"Daarom hebben we de vloot de afgelopen jaren fors uitgebreid en varen we inmiddels met 12 waterbussen. Van 's morgens heel vroeg tot 's avonds laat varen we ieder half uur een noordelijke- en zuidelijke route."* Eigenlijk is het best bijzonder dat de filevrije Schelde pas de laatste jaren is ontdekt voor personenvervoer. Want DeWaterbus is een goedkoop en snel alternatief, een ticket kost slechts tussen de € 1,- en € 4,- en dan kan de fiets ook nog gratis mee.

Kansen

In de regio Rotterdam vervoert Aquabus met 14 Waterbus-boten jaarlijks 2 miljoen passagiers en 1,5 miljoen fietsen. Bij deze reder was Gerbrand Schutten ook al vanaf het prille begin een van de drijvende krachten. Hij was directeur tot de beide aandeelhouders, rederij Doeksen en Arriva, begin 2017 afhaakten in de race om de concessie voor Antwerpen. "Ze vonden de risico's te groot," zegt Gerbrand. Hij geloofde wel in het Belgische avontuur, nam ontslag en richtte Aqualiner op. "OV over water was al jaren mijn leven, ik zag hier samen met compagnon Maurice Swets van ODV Maritiem direct kansen. Verder was het investeringsfonds van de familie Damen bereid om mee te financieren. Niet onbelangrijk want de 12 waterbussen kostten bij elkaar een kleine € 25 miljoen. Damen Shipyards is met de Waterbus 2407 de leverancier van een groot deel van de vloot."

Vliegende start

Dat het vervoer over water zo goed is aangeslagen, is mee te danken aan het Havenbedrijf Antwerpen en dan met name aan voorzitter Marc van Peel. "De 2e grootste haven van Europa maakte zich al jaren grote zorgen over de bereikbaarheid voor werknemers en transporteurs. Het Havenbedrijf was de stuwende kracht achter de plannen om de mobiliteit in Antwerpen weer vlot te trekken. Dit heeft er mee voor gezorgd dat wij zo'n vliegende start hebben gemaakt," aldus Gerbrand Schutten.

Geen gebrek aan ambitie

"Nederland beschikt over veel water en de wegen raken steeds voller. Wellicht dat het succes in Antwerpen andere gebieden met vervoersproblemen en veel water inspireert, zoals Amsterdam, het IJsselmeer of de Biesbosch", zegt een enthousiaste Gerbrand. Openbaar vervoer over water zal de komende jaren fors groeien, daar heeft Schutten het volste vertrouwen in. Het verhaal van DeWaterbus is als een spannend jongensboek. Maar samen met zijn compagnon Swets heeft Gerbrand Schutten al weer nieuwe ambitieuze plannen. Dat blijkt uit de aanbesteding voor de exploitatie van de Waterbus tussen Rotterdam en de Drechtsteden die Swets / Aqualiner recent heeft gewonnen. De huidige exploitant Aquabus, de joint venture van Arriva en rederij Doeksen, verzorgde dit vervoer sinds 2010. De door de provincie Zuid-Holland gegunde concessie gaat in op 1 januari 2022, voor een periode van 8 jaar, met een verlengingsoptie voor 7 jaar, als per 1 januari 2030 de volledige vloot zero emissie vaart. "Emissievrij is de toekomst, dit fantastische waterbus-contract gaan we uitvoeren met een volledig nieuwe vloot. Naast Antwerpen een geweldig mooie nieuwe uitdaging," aldus Gerbrand Schutten.

Technisch gegevens Ferry 2306 E3

- Lengte 24,5 meter, breedte 7 meter
- Diepgang 2,3 meter
- Passagiers 119 + 50 fietsen
- Maximum snelheid: 40 km/uur
- Constructie; volledig kunststof (polyester)
- Vermogen 2 x Volvo Penta IPS 2 / trekschroef

Foto: Romy Dam

MadNes maakt peuken bewaren de moeite waard

MadNes staat bekend als surf-, skate- en muziekfestival, maar het is ook een duurzaam festival. Dit jaar laat de organisatie zien dat een opgebrande peuk geen afval is. Het initiatief Seavents maakt er namelijk surfboarden van.

Bezoekers die dit jaar MadNes bezoeken, zien bij de entree een bijzondere surfplank. Hij is door Seavents, een initiatief van drie surfers, gemaakt van sigarettenpeuken. Daarmee is het surfboard vooral een uithangbord voor rokers.

Danny Metz, één van de organisatoren van MadNes: "Rokers krijgen bij de entree onze eigen pocket ashtray waarin ze hun peuken kunnen stoppen. Tijdens het MadNes-weekend kunnen mensen deze legen bij de stand van Seavents. Die verwerkt en verandert ze in een surfboard."

CO₂-compensatiefonds

De STUB's, zoals de kleine asbakken heten, zijn door MadNes ontwikkeld en geproduceerd. "Dit soort zaken kosten innovatiekracht en geld. We proberen alles zoveel mogelijk met eigen middelen te financieren, maar hiervoor hadden we onvoldoende middelen. Daarom hebben we het CO₂-compensatiefonds van Wagenborg Passagiersdiensten aangeschreven. Hierdoor kunnen we dit uitvoeren."

MadNes vindt plaats op het strand. De organisatie is erop gepind om de natuur niet te belasten. Het inzamelen van sigaretten past prima bij dit doel. "Daarnaast hopen we dat dit bijdraagt aan een stukje bewustwording. Veel mensen weten niet dat als ze één peuk weggooien, ze twee liter grondwater vervuilen. Dat is toch een grote belasting die je makkelijk kunt voorkomen."

Naast dit peukenproject vindt nog een andere duurzame activiteit plaats: Seavents gaat restafval van het MadNes-foodcourt composteren tijdens het festivalweekend. "Alles met als doel: onze footprint kleiner maken."

Vlak voor het ter perse gaan van dit nummer werd bekend dat MadNes het laatste weekend van augustus op Ameland niet kan doorgaan. De organisatie richt zich op volgende jaar, het weekend van 1, 2 en 3 juli en zet daar opnieuw de schouders onder.

**Garnalen kruien is
tijdloze traditie voor**

Amelanders

Als de zomervakantie voorbij is, begint het bij menig Amelander te kriebelen: nog éven en we kunnen weer garnalen kruien! Erik Schuurman, matroos op de sneldienst naar Ameland, kan geanimeerd vertellen over deze traditie. “Mensen leven er al van oudsher naartoe.”

Decennia geleden bezochten toeristen de Waddeneilanden vooral tijdens de zonnige vakantieperiodes. De zomervakantie was een duidelijke piekperiode voor de Amelanders. Na de vakantie keerde de rust terug en konden de eilanders bijkomen van het harde werken. Dat deden velen het liefst met hun benen in het water en een krui in de hand. Na de zomervakantie is het zeewater namelijk het warmst en daarmee een ideale leefomgeving voor garnalen.

Tamtam

Hoewel tegenwoordig het hele jaar door veel toeristen op Ameland verblijven, bestaat de traditie van het garnalen kruien nog steeds. Zodra iemand in september of oktober een goed gevulde geul heeft gevonden, gaat op het eiland de tamtam, weet Erik Schuurman. “Een anderhalf uur tot een uur voor laagwater komen de garnalen in de geulen los. Dat is het perfecte moment om te gaan kruien. Iedereen haast zich dan naar dezelfde geul.”

Jong en oud loopt in een waadpak of zwemkleding door het ondiepe water, de krui vooruit. De krui, dat is een net van een meter breed aan een stok die de lengte van een vlaggenmast heeft. “Je loopt vijftien, twintig minuten. Dan ga je eruit en zeef je de vangst in een bak. De visjes en krabjes doe je weer terug in het water, de garnalen hou je.”

Gezinsactiviteit

Er zijn altijd garnalen in overvloed, twee gevulde emmers heb je snel genoeg. “Die neem je mee naar huis en kook je twee minuten. Ik leg ze dan buiten op een laken zodat ze drogen. Dan zout ik ze, tenzij ik ze gekookt heb in het zeewater. Vervolgens ga je ze pellen, vaak wil het hele gezin daar wel aan meedoen. Nog veel Amelanders doen dit elk jaar, ik denk wel één op de drie gezinnen.”

Erik vindt het een mooi gebeuren. “Wat ik vooral mooi vind, is dat je met elkaar op het strand bent. Je gaat eropuit met je gezin en iedereen vindt het leuk. Daarnaast houd ik wel van een broodje garnaal en verser dan dit kun je niet krijgen. Nederlandse garnalen worden normaal gesproken naar Marokko vervoerd, omdat daar het pellen veel goedkoper is dan hier. Daarna worden ze weer terug naar Nederland gevlogen. Ik proef het verschil wel. De garnalen die wij kruien, zijn echt het lekkerst.”

“Zeg nu zelf, waar kun je nu beter rugby spelen dan op het strand?”

Sinds 1999 vindt jaarlijks in het 2e weekend van juni het Ameland Beach Rugby Festival plaats. Een strandtoernooi dat zich kan verheugen in grote Europese belangstelling en met 140 teams uit verschillende landen het grootste Beach rugby toernooi is dat de rugbysport wereldwijd kent. De laatste jaren is Beach Handball, dé sterk opkomende zomerse variant van handbal, toegevoegd aan het 3-daagse festival. Dit zorgt voor een verdere verbreding van dit succesvolle evenement.

Zon, frisse zeelucht en zand, heerlijk! Sporten op het strand gaat over beleving, snelheid, intensief, raggen door het zand, gefocust op één ding, het winnen van het toernooi. Tijdens het Ameland Beach Rugby Festival worden er in 1 weekend verspreid over 20 rugbyvelden zo'n 1.200 wedstrijden gespeeld. Alle speelvelden achter elkaar hebben een strandlengte van 1 kilometer. Bij het festival zijn ongeveer 130 vrijwilligers betrokken en er wordt volop samengewerkt met Ameland ondernemers. Van de muziek tot het vlak maken van het strand met shovels en de belijning van de speelvelden.

Karrentrekker

Ger van Langen kwam destijds met het idee bij de Rugby Bond om iets met rugby te doen op Ameland. Samen met mijn vader Peter Bus heeft hij het idee 'beach rugby' ontwikkeld en jarenlang waren zij de karrentrekker bij het organiseren van het festival. Inmiddels hebben beide een stap teruggedaan en ligt de verantwoordelijkheid voor Ameland Beach Rugby bij mij. Vanaf mijn 6e speel ik rugby, dus ik heb er ondertussen al heel wat rugbyjaartjes op zitten. Met zo'n 140 teams zitten we aan de rugbykant aan een maximum. Handbal zal een verdere groei van het festival realiseren. In 2019 zaten we hiermee al op 42 teams.

Spin-off voor het eiland

Onderzoek laat zien dat veel teamspelers Ameland voor een familieweekend, vriendenuitje of vakantie vaker bezoeken. Een geweldige spin-off dat ze niet eenmalig komen om te rugbyen, maar daarna vaker zijn te zien op Ameland.

WPD zet al onze spelers en de ruim 5.500 bezoekers over. Zij zijn voor het Ameland Beach Rugby Festival naast hoofdsponsor een grote logistieke hulp en denken op een flexibele en servicegerichte manier met ons mee. Daar zijn we blij mee. Dit jaar is het festival afgelast, maar we staan te trappelen om in 2022 de 21e editie van Ameland Beach Rugby te organiseren.

Dennis Bus

Bus Sports B.V.

De eilanden bruisen altijd van de evenementen en activiteiten. Het afgelopen jaar lag dat wat anders. Gelukkig is er inmiddels al weer heel wat te doen en te beleven! WPD is en blijft betrokken bij de eilander maatschappij. Daarom ondersteunen wij veel lokale evenementen op Ameland en Schiermonnikoog. Daarnaast leveren wij een bijdrage aan de promotiepot van VVV Ameland en VVV Schiermonnikoog. Waarmee zij het toerisme naar de eilanden stimuleren.

Voor Coen Bouman is werk alleen maar leuk

Werk kan niet alleen maar leuk zijn? Coen Bouman heeft daar een andere mening over. Als nieuwe eigenaar van Reactief heeft hij een droombaan. "Hard werken gaat gepaard met hard ontspannen."

Wat was voor jou reden om dit bedrijf over te nemen?

"Ik ben opgegroeid op Schiermonnikoog. Rond mijn achttiende hielp ik bij het Schierzomerkamp. Dat was ontzettend leuk en ik bleek er goed in te zijn. De vorige eigenaar van Reactief, Jan Bert Arends, leerde ik zo kennen. Vervolgens ging ik zelf bij Reactief aan het werk. Ook was ik instructeur bij een kitesurfschool in Workum. Jan Bert vroeg me of ik het bedrijf wilde overnemen en dat wilde ik wel. Dat gebeurde in december."

Wat biedt jouw bedrijf?

"Allerlei sporten voor op het strand en in het water. Zoals blokarten, vliegeren, beachvolleybal, powerkiten en brandingkajakken. Sinds dit jaar hebben we ook een golfsurfschool."

Wat vind je het mooiste aan je werk?

"Werk kan niet alleen maar leuk zijn, kreeg ik altijd te horen. Dat wilde ik wel eens zien. En mij lukt het: mijn werk is alleen maar leuk. Wat ik doe maakt mensen blij. Daarnaast werk ik op een heel mooie plek."

Wat heb je tijdens je werk meegemaakt wat je nooit zal vergeten?

"Ik heb niet één moment. Wat we bieden wordt gewoon heel goed beleefd door gasten en vrienden. Het paviljoen van Reactief is ook een soort honk, waar ontmoeting plaatsvindt. Dat is leuk."

Wat zijn de uitdagingen in jouw werk?

"Ik vind plannen wel lastig. En ik ben ook nog niet lang eigenaar, dus vraag me soms wel af: gaat het allemaal lukken? Dat vertrouwen dat we altijd wel voldoende aanvragen krijgen moet nog groeien."

Welke plannen heb je voor de toekomst?

"Ik wil de opslag leeg maken en opnieuw opbouwen. Daarnaast wil ik na verloop van tijd meer activiteiten toevoegen. Zoals bubbelvoetbal. Je zit dan in een grote bal en gaat dan voetballen."

Wat maakt ondernemen op een eiland volgens jou anders dan op de wal?

"Ik denk de sfeer met ondernemers, dorpsgenoten en politiek. Het is hier niet groot, iedereen kent iedereen. Uiteindelijk wil je dat dingen lukken en dat iedereen blij is. Maar iedereen heeft ook weer zijn eigen belangen. Ik ook. Dus dat is interessant."

Wat is volgens jou het belang van de veerdienst voor dit eiland?

"De veerboot is een belangrijk onderdeel van het eiland. Organisatorisch word ik daar niet altijd blij van. Soms zit de boot vol en kunnen mijn instructeurs met hun auto niet mee over. Maar daar weet ik ook geen oplossing voor. Buiten dat is het natuurlijk zo dat ik mede dankzij de veerboot klanten heb."

Naam: Coen Bouman

Leeftijd: 32

Woonplaats: Schiermonnikoog

Mooiste van het eiland: "De mogelijkheden die de natuur en het eiland bieden en de mogelijkheid om hier watersport te beoefenen. Op Schiermonnikoog wordt hard gewerkt en daardoor hard ontspannen."

DYNAMISCH waddengebied BRENGT EILANDEN IN BEWEGING

DE WADDENZEE IS EEN DYNAMISCH NATUURGEBIED. DAT IS ONDER MEER TE ZIEN AAN DE 'WANDELLENDE EILANDEN'. HOE KOMT HET DAT DIE ZO IN BEWEGING ZIJN?

Robert Zijlstra is adviseur waterveiligheid en morfologie bij Rijkswaterstaat. Hij vertelt dat verschillende factoren van invloed zijn op het verplaatsen van de eilanden. *"In de Noordzee maakt het getij een draaibeweging die zorgt voor eb en vloed. Zo ontstaat stroming langs de kust, maar ook door de zeegaten van en naar de Waddenzee. Deze stroming zorgt samen met de altijd aanwezige golven dat zand en slib in beweging komen."*

De wind, die het vaakst uit het zuidwesten komt, versterkt dit, vooral bij storm. Het zand verplaatst zich langs de kust in het waddengebied per saldo van west naar oost, van Den Helder naar Duitsland. *"Alhoewel sommige eilanden aan de westkant daardoor afgebroken worden en aan de oostkant groeien, en dus lijken te wandelen, is de werkelijkheid wat ingewikkelder. Want ook de ontwikkelingen in de zeegaten spelen een grote rol. Schiermonnikoog en Ameland zijn gegroeid aan de oostkant, maar Terschelling is aan die kant juist gekrompen."*

Kust beschermen

De eilanden staan continu onder invloed van de krachten van de natuur. Het zijn processen die decennia duren. In het verleden heeft het ertoe geleid dat dorpen in water verdwenen, zoals Sier aan de westkant van Ameland of het badhotel op Schier. Gelukkig bezit de mens tegenwoordig voldoende kennis en middelen om de kust goed te beschermen.

Rijkswaterstaat doet dat sinds 1990 zoveel mogelijk met zandsuppleties en zo min mogelijk met stenen. Zandsuppleties passen het beste bij het landschap en de natuur van de kust. *"Het uitgangspunt is dat de natuur zoveel mogelijk haar gang kan gaan, maar natuurlijk is veiligheid voor de mens het belangrijkste."*

Wil je zien hoe de positie van de eilanden is veranderd in de afgelopen 200 jaar? Kijk op topotijdreis.nl!

ELKE DAG IS EEN MOOIE DAG OP HET STRAND

Strandactiviteiten

Zon, zee, wind en zand. De perfecte combinatie om heerlijk op het strand te liggen, voor een lekkere strandwandeling of om actief bezig te zijn. Suppen, kitesurfen, kajakken, yoga of paardrijden, het is maar een greep uit de vele strandactiviteiten. Jong en oud kunnen op het strand hun uitdaging vinden. Laat de wind lekker door het haar wapperen en geniet van de rust en weidsheid. Op Ameland of Schiermonnikoog heeft ieder seizoen zijn eigen gezicht, maar het is op het strand altijd genieten!

AANGESPOELDE BRENGEN *jutters*

Op Ameland en Schiermonnikoog slaat men sinds jaar en dag massaal aan het juten als er toevallig een lading spullen aanspoelt. Uren struinen over het strand op zoek naar al of niet bruikbare voorwerpen. Tegenwoordig is dat een leuk tijdverdrijf, vroeger was het minder romantisch en voor veel mensen een manier om te overleven. Het Amelanders Landbouw juttersmuseum 'Swartwoude' brengt de geschiedenis van het strandjuten tot leven.

Al zo lang er schepen vergaan en lading aanspoelt wordt er gejut. De onverwachte geschenken uit zee waren een welkome aanvulling op het dagelijkse levensonderhoud. Wrakhout werd bouw materiaal en waardevolle lading werd verkocht, of door de jutters zelf gebruikt. Daarbij lokten eilandbewoners zelfs schepen naar de verraderlijke kust in de hoop dat het schip zou stranden. De legende van Ritskemooi die eeuwen geleden als landpirate tot alles in staat was, herinnert hieraan. Met een beeld midden in het dorp Buren en een spannende vertelling in het museum.

Een oud maar illegaal gebruik

De eerste wetten voor strandjutters dateren al uit 1285. Daarin stond dat de spullen die aanspoelden, toebehoorden aan de plaatselijke landheer. Volgens de huidige Wet op de Strandvondst ligt bij de burgemeester de verantwoordelijkheid voor aangespoelde zaken.

Officieel mag het dus niet, maar iedereen doet het. Zouden de regels strak worden nageleefd dan is het uit met de pret en het strandjuten. Maar dat is niet het geval, getuige de vele voorwerpen in het museum en een levendige Juttersvereniging op Ameland.

Steeds minder strandspektakel

Wel wordt het naar hartenlust juten gaandeweg minder. Goederen staan steeds steviger op het dek in zeecontainers en schepen raken minder snel in nood. Toch begon 2019 voor de eilandjutters met een extraatje. Door harde wind verloor het containerschip MSC Zoe maar liefst 342 containers ten noorden van de Duitse Waddeneilanden. Op het strand lagen onder meer ingepakte IKEA-meubels, speelgoed, auto-onderdelen, kleding, schoenen, gloeilampen en stoeltjes. Een compleet warenhuis was aangespoeld. Veel mensen sloegen weer ouderwets aan het juten en het was spitsuur op het strand.

Landbouw juttersmuseum 'Swartwoude'

Dwalend door de bijzondere wereld van vroeger, maakt de bezoeker kennis met oude gebruiken en tradities, zoals het strandjuten. Zo vertellen in het juttersgedeelte de jutter, de stroper en de vissersvrouw hun eigen prachtige verhaal. Ook staat het museum vol met buitensissige voorwerpen, variërend van de inhoud van aangespoelde containers, helmen, de bekende 'briefjes in fles' tot zelfs botten en schedels. De oude boerderij laat het boerenleven op Ameland rond 1900 zien.

Een spannend museum voor jong en oud.

Adres: Hoofdweg 1, 9164 KL Buren. www.amelandermusea.nl

Aleida Edes, medewerker Amelanders Museum

Jutterskunst

Sonja Metz – Mosterman, Amelandse en eilandjutter in hart en nieren, jutte het aangespoelde materiaal van de MSC Zoe en maakte er kunstwerken van. Haar werk is te zien op de bovenetage in het museum.

SNUISTERIJEN bloed BOVEN

Richard de Jong vaart op de sneldienst bij Wagenborg Passagiersdiensten. "Vanaf mijn jonge jaren ging ik al met mijn vader achterop de brommer naar het strand om te jutten. Warme kleren en laarzen aan, zakmes mee. Het betekent voor mij een stuk vrijheid en ontspanning. Eropuit bij nacht en ontij, niet wetende wat je allemaal tegenkomt. Een gevoel dat je volgens mij als eilander in je genen hebt, maar moeilijk is te omschrijven. Ik heb best aardige dingen gevonden, maar een jutter geeft natuurlijk niet al zijn geheimen prijs. Eén vondst vergeet ik nooit. Er was een partij hout overboord geslagen en aangespoeld op de oostpunt van Ameland. Ik was daar samen met een paar collega's. Zoveel als daar lag, hadden we nog nooit gezien. Het was die dag een nationale feestdag op Ameland. Iedereen die kon, was daar. Zelfs de wachtkamer van de huisarts bleef die dag leeg. Sinds kort ben ik vrijwilliger bij de stichting Ameland Museum. Het is leuk om gasten iets te vertellen over ons mooie eiland en ze een stukje bewustwording mee te geven."

Ellert Blokker is machinist op de veerdienst bij Wagenborg Passagiersdiensten en bestuurslid van de Juttersvereniging. "Met ruim 300 leden is de in 1991 opgerichte Juttersvereniging één van de grootste verenigingen op het eiland. In de jaren 90 was er sprake van dat het strand gesloten zou worden voor voertuigen. De club behartigt de belangen van de jutters en strandsportvisser, maar wil ook misstanden op het strand voorkomen, zoals het tegengaan van ongewenst zwerfvuil. Zo wordt er jaarlijks in juni een grote strandschoonmaakactie gehouden. Er wordt dan met man en macht gewerkt om allerlei vuil, zoals glas en jerrycans of plastic tassen, nylon touw en ander verpakkingsmateriaal, op te ruimen. Dit 'milieujutten' wordt belangrijker. Onlangs hebben we 2 aanhangwagens gekocht die onze leden belangeloos kunnen gebruiken bij het strand schoonmaken. Schoolreisjes melden zich ook bij ons om onder begeleiding het strand schoon te maken. Ameland kon vorig jaar de prijs "Schoonste strand van Nederland" in de wacht slepen. Een knappe gezamenlijke prestatie van gemeente, ondernemers, bewoners en bezoekers."

Veiligheid strandgangers staat voorop!

In de zomermaanden houden professionele lifeguards toezicht op het strand en de zee. Iedere zomer zijn in opdracht van de gemeente **KNRM lifeguards werkzaam op Ameland en Schiermonnikoog**. De lifeguards worden ingezet om de strandbezoekers een leuke en vooral veilige stranddag te geven. Dit doen ze door bezoekers te informeren over het weer, het getij, mogelijke gevaren, door toezicht te houden op zwemmers en door reddingsacties uit te voeren wanneer mensen alsnog in de problemen komen.

Wat voorheen de strandwacht was, is sinds een jaar of tien de lifeguard. Goed opgeleide en gecertificeerde strandbewakers specifiek voor de Friese Waddeneilanden. Zo worden de strandposten op Ameland en Schiermonnikoog tijdens het hoogseizoen elke dag van 10.00 tot 18.00 uur bewaakt door lifeguards van minimaal 18 jaar oud. Voorafgaand aan het seizoen volgen zij op Vlieland een zesdaagse opleiding voor een diploma erkend door de International Life Saving Federation (ILS). Afhankelijk van de werklocatie komen hier nog een 4WD-rijopleiding en reddingwaterscooter-basisopleiding bij.

Strandposten

De lifeguards op Schiermonnikoog hebben sinds vorig jaar een prachtige nieuwe post op palen bij strandpaviljoen De Marlijn. Ameland heeft strandposten bij Hollum, Ballum, Nes en Buren. Op Ameland slapen de lifeguards letterlijk op het strand. Drie van de vier posten zijn voorzien van slaapgelegenheid.

Elke dag anders

Enno de Haan, Coördinator Lifeguards KNRM: "De zee is onvoorspelbaar, je weet nooit wanneer je in actie moet komen. We zetten volop in op preventie om gevaarlijke situaties te voorkomen. Strandbezoekers weten dat ze tussen de roodgele vlaggen zo veilig mogelijk kunnen zwemmen en dat daar geen

muien zijn. Mocht er toch iets gebeuren, dan komen wij direct in actie. Stromingen tussen zandbanken kunnen kinderen, maar ook volwassen zelfs bij prachtig weer verrassen. Daar zijn wij alert op."

Drijvende kracht

"Drijvende kracht achter de lifeguards zijn de lokale coördinatoren. Op Schiermonnikoog Gert-Jan Klontje, voormalig KNRM reddingbootschipper, en op Ameland Cor de Jong, jarenlang lid van de plaatselijke commissie van het KNRM reddingstation. Vanuit hun passie om mensen te redden en helpen waar het moet, vormen zij de verbinding tussen de lokale gemeenschap, het reddingsstation, de lifeguards en de gemeente", aldus Enno de Haan.

Vakantie vieren én geld verdienen?

Ben je 18 jaar of ouder, fit en gezond en lijkt het werk van lifeguard je leuk? Misschien heb jij volgend jaar het mooiste vakantiewerk op de Friese Waddeneilanden. Op de website van de KNRM kun je laten weten dat je belangstelling hebt voor de zomer van 2022.

www.knrm.nl/redden-en-helpen/strandinformatie

Het Groene strand is elk jaar anders

Het Groene strand op Schiermonnikoog is elk jaar anders. Dat is één van de redenen waarom het zo bijzonder is volgens Erik Jansen, eilandbewoner en boswachter van Natuurmonumenten.

Het Groene strand is waarschijnlijk ontstaan door de afsluiting van de Lauwerszee. Hierdoor veranderde de stroming op de Waddenzee en ontstonden zandbanken bij de eilanden. Die functioneren als golfbreker. Ze zorgen ervoor dat het water dat bij het eiland aankomt minder snel stroomt. Erik: *“Waar water langzaam stroomt, dalen zand en kleinere slikkorrels neer. Dat gebeurt op het strand. De slikkorrels maken het lastig voor regenwater om weg te zakken. Hierdoor krijgen planten de kans om daar te groeien. De wind blaast vervolgens zand tegen die plantjes aan. Zo ontstaan embryonale duinen.”*

De Lauwerszee is in 1969 afgesloten. Het duurde dertig jaar voor het Groene strand begon te ‘groeien’. De pioniers waren onder meer orchideeën en parnassia’s. Die verdwijnen nu en daarvoor komen bomen als elzen, wilgen en berken in de plaats. *“Al worden de bomen waarschijnlijk geen woudreuzen vanwege de wind. Het kan ook goed zijn dat de bomen door het weer verloren gaan, waardoor er weer kleinere planten komen.”*

Het is hoe dan ook een wonderlijk gebied. In de zomer tovert het duizendguldenkruid het strand roze en in augustus maakt de parnassia het strand wit. Ook qua vogels is veel bijzonders te zien. *“Jaren geleden streken vogels als kieviten hier neer. Later kwam ook de tureluur en nu broedt roodborsttapuit hier ook.”*

Volgens Erik is het Groene strand vooral mooi omdat het elk jaar anders is. Bij paal 3 tot en met 5 wordt het strand bijvoorbeeld smaller omdat een geul dichterbij komt. Achter de geul ligt echter weer een zandbank. Komt die dichterbij, dan ontstaat waarschijnlijk weer een nieuw stuk strand waar flora kan groeien. *“Een honderd jaar oud bos is ook prachtig, maar blijft eigenlijk altijd hetzelfde. Dit verrast telkens weer. Je weet nooit wat hier in de toekomst gaat gebeuren.”*

Foto Cynthia Borrás (Natuurmonumenten)

WAGENBORG EN LIEBHERR *vergroenen* WAGENPARK

KONINKLIJKE WAGENBORG EN LIEBHERR NEDERLAND B.V. SLAAN SPREEKWOORDELIJK DE HANDEN INEEN OM HET KRANENPARK VAN WAGENBORG NEDLIFT DE KOMENDE JAREN AANZIENLIJK TE VERJONGEN EN TE VERDUURZAMEN. HIERMEE WORDT DE BESTAANDE SAMENWERKING TUSSEN BEIDE FAMILIEBEDRIJVEN FLINK GEÏNTENSIVEERD. 'DEZE SAMENWERKING GETUIGT VAN ONZE LANGE TERMIJN BLIK OM SAMEN MET ONZE LEVERANCIERS DE UITDAGING AAN TE GAAN OM ONZE 'FOOTPRINT' TE VERKLEINEN', ALDUS GERARD BASTIAANSEN, ALGEMEEN DIRECTEUR VAN WAGENBORG NEDLIFT. 'HIERMEE KIEZEN WIJ NIET ALLEEN VOOR MATERIEEL DAT HET BESTE AAN ONZE KLANTVRAGEN VOLDOET; OOK REDUCEREN WE TEGELIJKERTIJD AANZIENLIJKE HOEVEELHEDEN STIKSTOF EN CO₂.'

Optie op 25 nieuwe Liebherr machines

Boven op de al afgeleverde LTM1450-8.1 en de al bestelde LTM1650-8.1 van Liebherr, verwacht Wagenborg Nedlift dit jaar eveneens twee splinternieuwe mobiele torenkranen van Liebherr te verwelkomen (MK73-3.1). Daarnaast heeft Wagenborg een optie genomen op 25 nieuwe Liebherr machines in de periode van 2021 tot en met 2025. Deze kranen dienen ter vervanging van diverse oudere mobiele kranen en mobiele torenkranen.

Duurzaamheid: een gezamenlijk doel

De nieuwe Liebherr machines zijn voorzien van schone Stage V motoren. Hiermee wordt een significante vermindering van uitstoot gerealiseerd. Deze verjonging van het kranenpark is hiermee een passend onderdeel van de duurzaamheidsstrategie van Wagenborg: een plan waarin concrete doelstellingen zijn vastgesteld tot en met 2050. Eén van de doelstellingen hieruit is het terugbrengen van CO₂ uitstoot: binnen Nederland 95% en binnen de EU 50%. 'Ook bij Liebherr staat duurzaamheid hoog op de agenda', aldus Han Rekers, algemeen directeur van Liebherr Nederland B.V. 'Het vertrouwen dat Wagenborg met de keuze voor Liebherr uitsprekt, motiveert ons nog meer en bevestigt dat we op de juiste weg zijn als het gaat om de ontwikkeling en productie van 'schone' kranen.'

Groene updates
voor m.s. Warnowborg
tijdens dokking

ONLANGS HEEFT HET M.S. WARNOWBORG HAAR DOKBEURT GEHAD. GEDURENDE DEZE DOKKINGPERIODE ZIJN VERSCHILLENDE 'GROENE UPDATES' GEDAAN AAN DIT MULTIPURPOSE SCHIP MET EEN LAADVERMOGEN VAN 8.600 TON. DANKZIJ DE INSPANNING VAN DE WAGENBORG BEMANNING, ONDERSTEUNING VAN KANTOORPERSONEEL EN DE SCHEEPSWERF, IS DE WARNOWBORG WEER KLAAR VOOR DE KOMENDE JAREN.

Onze koopvaardij schepen zijn gebouwd om 25-30 jaar mee te gaan, maar in de wereld van vandaag roept dat ingewikkelde vragen op. Het is het grootste dilemma in de scheepvaart. De vraag is: hoe maken we onze schepen klaar voor zo'n lange diensttijd? Een inventarisatie valideerde een economische levensduur van onze vloot van ten minste 30 jaar. Innovaties en aanpassingen aan onze bestaande vloot werpen hun vruchten af onder deze lange levensduur gezien de relatief jonge leeftijd van onze vloot (~14 jaar) en verlengen de levensduur zelfs nog verder. Met dit in het achterhoofd heeft het m.s. Warnowborg tijdens haar geplande aanmeerperiode verschillende 'groene' updates gekregen.

Ballastwaterbehandelingssystemen verbeteren de gezondheid van de oceaan

Allereerst is er een ballastwaterbehandelingssysteem geïnstalleerd. Met de installatie van dit systeem voldoet de Warnowborg aan de internationale regels en voorschriften zoals beschreven in de Ballast Water Management Convention van de International Maritime Organization om de gezondheid van de oceaan te verbeteren. Klinkt simpel, maar het is een hele klus om het systeem en de leidingen in de bestaande machinekamer te monteren en te positioneren.

Biologisch afbreekbare en niet-giftige vloeistoffen

Ten tweede werden verschillende vloeistoffen van meerdere systemen vervangen door biologisch afbreekbare en niet-giftige alternatieven. Zo werd bij de

koelinstallaties de koelvloeistof vervangen door een minder ongevaarlijk alternatief voor de ozonlaag. Daarnaast heeft de Warnowborg bio-oliën gekregen, is het schip voorzien van een thermisch anti-fouling systeem in plaats van koperen anodes, zijn zinkanodes verwisseld voor aluminium anodes en is er milieuvriendelijke verf aangebracht. Het schip is volledig asbestvrij en de 'IHM-handleiding' (Inventory Hazardous Materials) is bijgewerkt.

Polar code

De Warnowborg is ook goedgekeurd voor polaire operaties, wat resulteert in een Polar Certificaat. Het certificaat bevestigt dat het schip voldoet aan de eisen van de IMO Polar Code. Het Polar Ship Certificate is vanaf januari 2018 verplicht voor schepen die in poolwater varen.

Verdieping resulteert in verbeterde efficiëntie

Ook van invloed op de efficiëntie van het schip is hoeveel vrachtschepen kunnen vervoeren. In deze lijn werd de gehele W-klasse, inclusief de Warnowborg, vergediept. Zo kunnen deze schepen tot 10% meer lading vervoeren bij hetzelfde brandstofverbruik.

Alle bovenstaande toevoegingen dragen bij aan het verminderen van de impact op het milieu van Wagenborg en haar klanten.

KLANTENSERVICE

Waar loopt de reiziger tegenaan?

Elke dag weer proberen wij onze passagiers zo goed mogelijk van dienst te zijn. Soms lukt dat, soms ook niet. In deze rubriek behandelen we telkens een veelgestelde vraag aan onze klantenservice.

Is in het tarief van Wagenborg Passagiersdiensten een milieu-toeslag inbegrepen?

Nee, dat is niet standaard het geval. Reizigers kunnen er bij het bestellen van hun ticket voor de overtocht voor kiezen om € 0,50 te doneren ter compensatie van de CO₂-uitstoot van hun overtocht. Het CO₂-compensatiefonds van Wagenborg Passagiersdiensten honoreert jaarlijks enkele duurzame projecten op de eilanden. Zo worden dit jaar met een bijdrage uit het fonds fruitbomen geplant op Schiermonnikoog, krijgt dat eiland enkele openbare drinkwaterpunten en bindt op Ameland in 2022 het MadNes Festival de strijd aan met achtergelaten sigarettenpeuken.

VEERBOOTCAFÉ

Vindt u er ook iets van?

Heeft u een vraag of opmerking? Wilt u van gedachten wisselen over de dienstregeling of de inzet van de sneldienst? Schroom niet en stap binnen bij het Veerbootcafé.

Op de volgende data in 2021 is er een Veerbootcafé:

Ameland

- 14 oktober
- 8 december

Schiermonnikoog:

- 6 september
- 6 december

Ameland:

Tijdstip: 10.30 - 11.30 uur, locatie Inspiratieruimte VVV Ameland, Nes.

Schiermonnikoog:

Tijdstip: 10.30 - 11.30 uur, locatie Het Baken.

VOLGENDE EDITIE

WPDETAILS #16 VERSCHIJNT BEGIN DECEMBER 2021

INSPIRERENDE OUDEREN

In de komende editie aandacht voor:

COLOFON

**UITGAVE VAN WAGENBORG
PASSAGIERSDIENSTEN**
VIERMAANDELIJKE PUBLICATIE

ADRES

Reeweg 4,
Postbus 70, 9163 ZM Nes/Ameland

EMAIL

wpdetails@wpd.nl

HOOFDREDACTEUR

Wim Durans

REDACTIE

Egbert Krottje, Berend Jan Schoonbeek, Maud
Kiewiet-Hendriks, Bob Rijpsma, Martine van
der Linden

ONTWERP/OPMAAK

Guus van der Linde

FOTOGRAFIE

Jantina Scheltema, Ilja Zonneveld, Janna
Jacoba van der Laag (cover), Claudia Metz

DRUKWERK

Marnedrukkers

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN

Copyright 2021
Wagenborg Passagiersdiensten
De redactie beoordeelt het wel of niet
publiceren van kopij en houdt zich het recht
voor ingezonden bijdragen te bewerken of
in te korten. Niets in deze publicatie mag
gereproduceerd worden zonder toestemming
van WPD.

In deze publicatie is maximaal aandacht
besteed aan veiligheid. Foto's op een
werklocatie, waar beschermingsmiddelen niet
zichtbaar zijn, zijn gemaakt op een moment
dat er geen werk in uitvoering was.

www.wpd.nl

Inspirerende eilanders die alles behalve oud zijn

Eilandbewoners die nog volop actief zijn en
midden in het leven staan

Waddeneilanden; een vakantieparadijs voor senioren

Wat maakt de eilanden zo populair onder
ouderen?

Testvaart

Een eilander loopt een dagje mee met iemand van
WPD.

Wij staan altijd open voor suggesties en tips om WPDdetails voor
u als lezer nog interessanter te maken. Heeft u mooie foto's, een
leuk onderwerp of een goed idee, aarzel niet en neem contact met
ons op via wpdetails@wpd.nl.

“

Zahra Kroes (14) woont op Schiermonnikoog en gaat naar het vwo in Dokkum. Ze neemt altijd de gewone veerdienst en reist op de vaste wal met de taxi verder. *“Het is een behoorlijk lange reis, maar dat is prima”,* vertelt ze. *“Ik heb ook geen andere keus. Soms duurt het wel lang, maar daar is niks aan te doen. En meestal kom ik net iets te laat op school, maar daar houden de leraren rekening mee.”*

Ze neemt om 7.30 uur de boot heen en om 15.30 uur de boot terug. Aan boord doet ze haar huiswerk of ze kijkt een filmpje op haar telefoon. *“Het is super fijn dat er nu stopcontacten aan boord zijn. En dat het restaurant niet meer gesloten is vanwege de coronamaatregelen.”* Vaak reist ze in gezelschap van haar tante en diens vriendin. Dat vindt Zahra het leukst, want: *“In je eentje reizen is echt saai!”*

Ze vaart nu twee jaar elke schooldag naar Dokkum en heeft al een paar bijzondere dingen gezien. Zoals zeehonden op een zandbank. Wat ze ooit nog eens zou willen, is de veerboot verlaten via de autobrug. *“Dat doen in de zomer heel veel mensen. Het lijkt me een bijzondere ervaring. Ik ben benieuwd wat je dan ziet. Ook lijkt het me leuk om eens met de snelboot te reizen. Dat heb ik nog nooit gedaan.”*

”

VASTE REIZIGER IN BEELD...

WAGENBORG PASSAGIERSDIENSTEN

Openingstijden klantenservice:

- maandag tot en met zaterdag van 08.00 - 20.00 uur
- zondag van 09.00 - 15.00 uur

Contact

T 0900 9238 (lokaal tarief)

Vanuit het buitenland: +31 88 103 1000

E info@wpd.nl

www.wpd.nl